

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie OCW

Aan:

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Plaats en datum: Den Haag, 8 oktober 2026

Betreft: Commissiebrief over periodieke rapportage onderwijspersoneel

Ons kenmerk: 2026D49648

Geachte mevrouw Letschert, geachte mevrouw Tielen,

De commissie OCW heeft met interesse kennisgenomen van de brief 'Plan van aanpak Periodieke Rapportage Onderwijspersoneel'.¹ De leden onderschrijven de verbreding van de opzet naar het thema onderwijspersoneel. Ook waarderen zij het dat de voorgestelde periodieke voortgangsrapportage moet voortbouwen op de inzichten uit het onderzoek 'Een kwestie van lange adem' naar dertig jaar leraren(tekorten)beleid, dat in opdracht van deze commissie is uitgevoerd.²

In dat onderzoek werd onder meer aanbevolen om te komen tot een integrale beleidstheorie die laat zien hoe de verschillende maatregelen zich tot elkaar verhouden en in gezamenlijkheid geacht worden bij te dragen aan het terugdringen van de lerarentekorten. Hierbij dient aandacht te bestaan voor mogelijke interacties met externe factoren en andere beleidsactoren.

De minister geeft in het plan van aanpak van de Periodieke Rapportage Onderwijspersoneel aan dat de onderliggende beleidsmaatregelen zowel individueel als in samenhang worden geëvalueerd op basis van het beoogde doel. De bedoeling is dat de beleidstheorie in het najaar door de betreffende beleidsteams worden gereconstrueerd.

De leden van de commissie vragen zich af in hoeverre dit haalbaar is, gezien het feit dat de reconstructie van een beleidstheorie allereerst vraagt om een duidelijke operationalisatie van de hoofddoelstelling van het beleid, namelijk "voldoende en goed onderwijspersoneel". Bovendien suggereert de hoofdvraag dat de beleidsmaatregelen ook hebben moeten bijdragen aan een "hogere" doel, namelijk kwalitatief goed onderwijs. Ook hier mist de operationalisatie, namelijk wat "kwalitatief goed onderwijs" is. Zij vragen de bewindslieden om deze operationalisaties op te nemen in de onderzoeksvragen.

Voor een zinvolle reconstructie van de beleidstheorie is daarnaast meer nodig dan een beschrijving van het beleid van de betreffende beleidsteams. Het gaat om een beschrijving van de beleidsmaatregelen zowel individueel als in samenhang en de interactie met externe factoren en beleidsactoren. De commissie beveelt dan ook aan voldoende tijd te nemen voor de beleidstheorie en deze te bespreken met relevante beleidsactoren in het veld, zodat een robuuste basis ligt voor nu en in de toekomst.

¹ Kamerstuk 31 293, nr. 884.

² Kamerstuk 27 923, nr. 523, bijlage 2026D13466.

Ten aanzien van de deelvraag over de besparingsvariant, stellen de leden voor om, in lijn met één van de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport 'Een kwestie van lange adem', een omgevingsanalyse uit te voeren, gericht op mogelijke (neven)effecten voor het lerarenbestand.³

De leden constateren verder dat de bewindslieden nog geen antwoord hebben gegeven op de door de commissie gestelde vragen naar aanleiding van dit onderzoeksrapport (zie bijlage).⁴ Zij herkennen in de voorgestelde opzet wel enkele vragen. Het gaat dan om vragen over:

- de aansturing van het beleid, inclusief de rol van het departement;
- de doelstellingen van het lerarentekortenbeleid (of het onderwijspersoneelsbeleid);
- de samenhang tussen de beleidsmaatregelen.

Tegelijkertijd kunnen de leden op basis van de voorstelde opzet niet inschatten of de vragen rondom de volgende onderwerpen voldoende aan bod zullen komen in de periodieke rapportage:

- een reflectie op het gebruik van arbeidsmarktprognoses en het rekening houden met de 'varkenscyclus'
- het zorgen voor de (zelf)organisatie van de beroepsgroep
- de verbeteringen ten aanzien van de institutionele voorwaarden voor de kwaliteit en vernieuwing van de lerarenopleidingen
- de herziening van het bevoegdheidsstelsel
- de governance van de onderwijsregio's

Zij vragen de bewindslieden om de vragen die eerder door de commissie zijn gesteld, expliciet te laten meenemen door de onderzoekers en hieraan ook aandacht te besteden in de beleidsreactie op de periodieke rapportage.

De commissie ziet uw reactie graag tegemoet om deze te kunnen betrekken bij de begrotingsbehandeling op 27 en 29 oktober 2026. Zij dankt u hartelijk voor uw reactie.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

M. Verhoev

³ Kamerstuk 27 923, nr. 523, bijlage 2026D13466, p. 120.

⁴ Kamerstuk 2026D10021.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ocw@tweedekamer.nl